

Генадзь Говар

Акунёўская бітва

Вянкі санетаў і балада

Курск

“Пресс-факт”

2008

ГОМ...
ГОМІЙ...
ГОМЕЛЬ...

Вянок санетаў

I

Нібыта рысь, на строге горад.
Малы. Драўляныя дамы.
Ля берага злююць самы –
Іх абудзіў птушыны сокат.
Сож разамлеў крыху ад стомы.
Галер аднекуль чарада...
Глядзіць на карту грамада –
Кут шчэ Еўропе невядомы...

Малююць кропку – пішуць “Ното”.
Праз пэўны час усім вядома,
Што быў тут нейкі недагляд –
Жылі ж без назвы, векавалі.
І вось, ужо зьяе Гом праз хвалі,
Углядаецца за далягляд...

II

Углядаецца за далягляд
Са стромы Сожа горад новы.
Настрой радзімічай вясновы –
Не ведалі, што ёсць нагляд...
І ён прыйшоў, хоць затрымаўся,
Ажно ад кіеўскіх князёў –
Белбог глядзеў з-за абразоў,
А Гом у працы завіхаўся...

Ярыла ў чырвані сыходзіў...
Пярун злаваўся, карагодзіў –
Такі жахлівы плагіят!..
Багі “кансэнсусу” шукалі,
Каб захаваліся “каралі”,
Стагоддзяў пэўны кругагляд.

III

Стагоддзяў пэўны кругагляд:
Абрады, звычкі, памяркоўнасць,
Да продкаў і гасцей шануюнасць...
Усё пайшло на перагляд.
Народ знаходзіў выйсце ў працы.
Рыбаліў употай, паляваў,
Палеткі жытам засяваў.
А князь шпацыраваў у палацы.

Трываць крыўды ты і маўчаць?..
І крывасмокам дагаджаць?..
Чуваць у кузні звонкі молат.
Ён зробіць сам любую рэч –
Навюткі, шчэ гарачы меч
Нясе, нібы магутны волат.

IV

Нясе, нібы магутны волат,
Ардзе нейтаймаванай смерць,
Спяшаецца усюль паспець,
Адпомсціць за ганьбу і голад.
І пры падтрымцы грамады
Вялікага Літоўска Княства,
Добразычлівага зямляцтва –
Жылі у згодзе гарады.

Дзяржаўнай была наша мова,
Відаць, зусім невыпадкова...
Шчэ захаваліся пісьмёны.
Быў час тады магутны, гожы –
Зяў Гомель любы наш на Сожы...
Быў малады калісь, “зялёны”...

V

Быў малады калісь, “зялёны”,
Ягайла, “княжыч-удалец”...
Наблізіў Княству ён канец,
Дарэмна мною памянёны.
Прыйшлі сюды каталікі...
І зноў хістацца стала вера,
Трывала хіба што папера.
А ў хатах шчэ дамавікі...

Душа язычніцкая гула:
Нібыта ідал – кожна шула...
Трымайся побач, не трымцеў
Альгерд не лез у звычкі нашы,
На бойнішчы, нібы на пашы,
У крыніцах-люстрах зіхацеў...

VI

У крыніцах-люстрах зіхацеў
Сто пяцьдзесят гадоў у міры,
Пад гукі беларускай ліры
Радзіміч ціха “вар’яцеў”...
У рэшце рэшт прыйшла бяда –
Ізноў змянілася улада.
Яна даніне вельмі рада,
Шчадруе, быццам Каляда...

Была навала і раней –
Мякіну зведаў верабей...
Каваль у кузні аж спацеў –
Сапуць кавальскія мяхі,
Не чутна крокаў праз імхі...
Чарот дзічынай шамацеў.

VII

*Чарот дзічынай шамацеў...
Даніна некуды знікала...
Улада лётала, гукала –
Лес адгукаца не хацеў.
Хістаўся пад князямі трон –
Жадаючых было замнога,
Каб быць намеснікам у Бога.
Хмарнела неба ад варон...*

*Ярыла зверху усё бачыў –
Нікому здрады не прабачыў.
І гай хваёвы мжой замглёны,
Вяшчун задурцыць галаву,
Перайтвараўся у дрыгву
Пад спеў русалак пранікнёны.*

VIII

Пад спеў русалак пранікнёны
Сож Інуць песціў, абдымай,
Забітых ворагаў прымай
І зносіў іх у Днепр сцюдзёны.
Туды, дзе ў ямінах чакаюць
Самы ды ракі, судакі...
Відаць, у іх ўжо лёс такі,
Усіх, што на крыві блукаюць.

Да Польшчы перайшла улада,
Ёй Гомель, нібыта прынада,
Спакусна вабіць успамінам.
Жыццё ранейшае мігціць
І думка слушная карціць
Бывае з жураўліным клінам...

IX

Бывае, з журайліным клінам,
Князь Чартарыйскі, бы ляціць...
Са стромы гомельскай глядзіць
У бок Пулаў, за небасхілам.
За час, што старастам ён быў,
Пабудаваў палац дубовы
З байніцамі дзеля аховы,
Умацаванні не забыў...

Аж сорак тры гады рабіў...
Ён Гомель усёй душой любіў.
Прышла да ўлады Кацярына.
Не дапамог ні мост, ні роў –
Нашу зямлю дзялілі зноў.
Кроў узварухне адрэналінам...

Х

*Кроў узварухне адрэналінам...
А дзетак трэба гадаваць,
Старых, нямоглых даглядаць...
Зноў час уецца серпанцінам.
Наш Гомель, ўжо як падарунак,
Графу Румянцаву далі –
Званы на храмах загулі,
Бы клікалі на паратунак...*

*Чакала Гомель абнаўленне –
Румянцаўскае аздабленне:
Цудоўны мост крыху наводдаль.
Сабор Пятра і Паўла новы,
Ззяў у небе купал залачоны,
Пад ім зіхцела Сожа водмель...*

XI

Пад ім зіхцела Сожа водмель.
Старыя кажуць, што у карты
Паскевіч выйграў горад... Жарты!..
Тых перамог было удосталь...
Фельдмаршал, граф, святлейшы князь
Усё звозіў у палац муровы.
Нат “вершніка” – трафей чарговы –
Паставіў ён на “канавязь”...

Абозы рухаліся ў Гомель –
Чырвоным быў адбіты промень...
А на капейку і пятак,
(багаццем грэшным ён хваліўся)
Хаця і хворы, усё ж маліўся...
Толькі чамусьці ўжо не так.

XII

Толькі чамусьці ўжо не так
Нява адлюстравала неба.
Напэўна, уздыхнула глеба
І пракурлыкаў нешта птах...
На свет з'явілася князеўна
Блакітнай, Дашкавых, крыві.
Што лёс плануе “візаві”?..
Час адкрывае паслядоўна...

А покуль хай яна расце,
І кветкай вабнаю цвіце.
Князям Паскевічам... Вось так!
У шаснаццаць год яна – нявестка.
Ёй мрояцца за фрэскай фрэска –
Лёс, няўрымслівы мастак...

ХІІІ

*Лёс, няўрымслівы мастак,
Намаляваў ёй Сож і Гомель,
Хваёвы гай ў духмянай стоме,
Жыццёвы шлях гадоў да ста...
Яна усюды паспявала:
Царква, прытулкі для сірот,
Падлічвала з зямлі даход,
Трымала хор, і ў ім спявала...*

*Раман французам пераклала
“Вайна і мір”... Так дасканала,
Ёй вераць, быццам аксіёме,
Што нат і зараз выдаюць –
Зялёнае святло даюць...
Малюе заповітны Гомель...*

XIV

Малюе за паветны Гомель
Партрэт апошняя княгіні:
Прывабны стан і погляд сіні,
Адна зусім у вялізным доме.
У радаводах выйшаў збой...
Сумуе нашая Ірына –
Няма дзяцей... Палац – пустыня
І Гомель, падуладны ёй...

Нібы манашка, ў цёмным строі,
Натхнёна аб'язджала гоні...
Забыліся нястачы, голад...
Дапамагала ўсім жанчына –
Ахвяравала ўсё Айчыне.
Нібыта рысь, на строме горад...

XV

Нібыта рысь, на строге горад
Углядаецца за далягляд...
Стагоддзяў пэўны кругагляд
Нясе, нібы магутны волат.
Быў малады калісь, “зялёны”,
У крыніцах-люстрах зіхацеў,
Чарот дзічынай шамацеў
Пад спеў русалак пранікнёны...

Бывае, з клінам журайліным
Кроў ўзварухне адрэналінам..
Пад ім зіхцела Сожа водмель,
Толькі чамусьці ўжо не так –
Лёс, няўрымслівы мастак.
Малюе заповітны Гомель...

ХЛЕПЕНЬ...

ЗЛОБІН...

ЖЛОБІН...

Вянок санетаў

I

Усё Дняпру дасканала вядома...
Карані аглядае ён зноў.
У іх пульсуе магутная кроў,
Што не знае ні страху, ні стомы...
Думка шчыра кладзецца ў радок.
Лёгка мне – я пішу пра зямлю,
Быццам бы пракладаю раллю
Праз стагоддзяў зажураны змрок...

Дрыгавіцкія нашы плямёны
Погляд мелі на ўсё пранікнёны,
Справы ведалі ўсе назубок:
Паляванне, рыбацтва, город...
Сваю вотчыну зведаў народ
Да Бярэзіны срэбных заток.

II

Да Бярэзіны срэбных заток,
Дзе Ала серпанцінам віецца,
Салаўіная песня ліецца
І павольна лунае чайноч...
Водны шлях быў калісьці адзіны
І залежыла ўсё ад ракі –
Аблюбуюць яе маракі
Ці рыбак і дуэт лебядзіны...

Днепр тады быў накіталт бальшака,
Ад “варагаў у грэкі” рака
Іншаземных тавараў паток
Несла ўверх, але “мытням” плацілі...
Горад Хлепень стаяў. Ім не кпілі.
Рэхам пращчураў уецца вяноч...

III

Рэхам прашчураў уеца вянок.
Успамінам на мову кладзеца,
Каб на святах акрылена пеца,
За застоллем якім, незнарок...
Правы бераг Дняпра баранілі:
Албы Ніжняй і Верхняй кардон,
Шыхай, Стрэжай, Праскурні, Затон...
Моц іх ведалі...Усюль гаманілі...

Нашы продкі купцоў паважалі,
Футрам, мёдам лясным гандлявалі.
Кут быў шчыры, багаты, вядомы...
Побач Стодамі жылі Багі.
З іх галоўны – Белбог дарагі.
Запаветны, свяшчэнны, свядомы...

IV

Запаветны, свяшчэнны, свядомы
Дзікі лес падступай да Дняпра,
Дзе ў пратоках хаціны бабра,
Мёд у борцях сусветна-вядомы...
На палянах асілкі-зубры
Гаспадарылі статкамі ў пушчы,
А дзікі у балотнае гушчы,
Белакрылыя буслы ўгары...

Тут русалкі спявалі ў затоцы,
Жабы ім падпявалі штомоцы,
Праяўляючы скрытыя норавы...
Вадзянік так любіў іхні спеў,
Побач з чапляй акрылены млей...
Апусцелі звярыныя логавы.

V

Апусцелі звярыныя логавы,
Свае гнёзды пакінулі п тахі.
Саламяныя ўспыхвалі дахі
І драўляныя ідалы богавы...
Іншаземцы, які ўжо раз,
Паланіць непакорных збіраюцца,
Паляць, нішчаць набыткі, стараюцца...
Будзе гадам дастойны адказ!

Дзяды ворагаў ярасна білі,
Бо свабоду ўжо вельмі любілі.
Тайны мелі яны адыход
Непрыкметнай для ворага гаццю
Гуртавацца смяротнаю раццю.
Лось праз Добасну крочыць уброд...

VI

*Лось праз Добасну крочыць уброд,
Яму проста, бо ён яго ведае...
Іншаземцамі рак ужо снедае,
Каб увесну даць добры прыплод.
Нашы продкі на выпадак мелі
Сярод багны на выспах дамы.
Іх палохалі толькі грамы,
Што Пярун пасылаў... Вар'яцелі...*

*Партызанская тактыка бою
У крыві нашай браце з табою.
Проста, мы дрыгавіцкі народ...
Так было з тых далёкіх часін,
Што ўзгадаў нам дзядоў успамін.
Пахіліўся язычніцкі Стод...*

VII

Пахіліўся язычніцкі Стод,
Берагіні кудысь адляцелі –
Дрыгавіч у дняпроўскай купелі...
Прымусова хрысцілі народ.
Не адразу ўвайшла нова вера
У душы верных Белбогу людзей.
Шмат было драматычных падзей
У чаратах, трыснягах і аерах...

Князь магутны, каб трасца у бокі,
Узяў сабе ўвесь Днепр у прытокі
Пад нашчадкаў спакусы і норавы...
Тураў, Гом, Рагачоў і Мазыр
Зрок згубілі – ім Кій павадыр.
Дзесь за пушчай гукаюцца жоравы...

VIII

Дзесь за пушчай гукаюцца жоравы...
Дзікі мёд ласуноў спакусіў,
Рой іх джаліў, гудзеў, галасіў.
Там Ісаенкі, Логвіны, Говары...
То князі... То варагі... То ханы...
Не было на міжрэччы жыцця,
Ацураліся ўжо укрыцця...
Стогн жалобны стаяў несціханы...

Хлепень, Стрэжаў узводзілі замкі,
Умацаваць каб скразныя напрамкі
І смяротную плынь перакрыць.
Хлепень Злобінам стаў называцца,
Стрэжаў – Стрэшынам... Не
праламацца.
Святаяннік жывільна гарыць...

IX

Святаяннік жывільна гарыць,
Днепр павольна нясе свае воды...
Жлобін меў да ўсяго падыходы –
Мог ён талентам шчыра здзівіць.
У васемнаццатым даўнім стагоддзі
Жыў Чахойскі, цікавы мастак –
Падрабіць мог рубель і пятак,
І гармату адліць ў мімаходзі...

Мужыкі з залатымі рукамі,
Што рубілі жытло ўсім вякамі,
Самі ўмелі сякеры вастрыць...
Ткалі кроснамі дзіўнае тканне...
Хлебаробства жыло... Паляванне...
Прагне сілу сваю раздарыць.

Х

Прагне сілу сваю раздарыць
Днепр – адвечны бяскрыўдны бальшак.
Дым ў наветры... Пад насыпам шлак...
Тэхнізацыя... Што гаварыць!..
Жлобін першы адчуў навіну,
На чыгунцы – галоўная станцыя!
І палохала ў шыбах вібрацыя...
Грошы цеклі цурком у казну.

Горад Жлобін акрылены рос.
Меў занадта высокі запрос
Царадворцам на жах і здзіўленне...
Творчы пошук паціху мужней.
Чуўся свежы, свабодны напеў,
Абуджаючы наша сумленне...

XI

Абуджаючы наша сумленне
На маёўкі збіралі народ.
Меркавалі, што ведаюць “брод”
Праз пакутніцтва да летуцення...
Нова ўлада кіруе міжрэччам,
Хто не згодны з праграмай – “ГУЛаг”...
Паглынае цягнік бедалаг
І на поўнач імчыць па пустэчам...

Будавалі ў лапцях камунізм...
Усім да болю наскучыў цынiзм
І з наганам дзяцюк-палітрук.
Працавалі дарма на калгас.
Харчразвёрстка – злачынны наказ.
Шчыра песню спявае жайрук...

XII

Шчыра песню спявае жайрук,
Чэрвень ў колеры кветкі фарбуе...
Гітлер ў печы Еўропу гортуе –
Чуе Днепр ужо бомбавы грук...
Гены пращчураў нас баранілі,
Выспы зноўку прымалі людзей –
Шмат ёсць споведзяў сумных падзей.
Маці падалі і галасілі...

Забівалі фашысты і кпілі,
І жыўцом нас гаротных палілі...
Наслядзіў тут каваны каблук...
Знае жайранак, помніць пакуты,
Спавядае на свет ўвесь... Раскуты
Ваш мясцовы пясняр-самавук.

ХІІІ

*Ваш мясцовы пясняр-самавук
Вам спявае зусім не пра ўлады,
Што мяняліся, бы лістапады...
Слухай ўважліва Сын і Ёнук!
Ён пяе пра Зямлю Запаветаў,
Дзе самотныя спяць курганы,
Непакояць іх сон груганы.
Кут наш родны ўжо шмат чаго зведаў...*

*Вечна вотчына – ўлады часовы.
Які смачны быў мёд верасовы!..
Крывасмокі нясуць запусценне,
Цягнуць ўсё на свае берагі.
Яшчэ дыхае край дарагі
І пульсуе дзядоў летуценне...*

XIV

*І пульсуе дзядоў летуценне
У марах іхніх унукаў, сыноў.
Ёсць надзея дзівіцца ізной
На радзімы тваёй адраджэнне.
Калі ёсць на зямлі гаспадар
Яна шчодра яму адгукнецца.
Трэба толькі аднойчы здаўмецца –
Талака дзеліць роўна цяжар...*

*Металургі з кіпучае сталі
Адальюць нам дакладныя шалі,
Каб узважылі моц і сіндромы.
Жлобін родны да шчасця імкнецца,
Песня радасці ўдалеч нясецца.
Усё Дняпру дасканала вядома...*

XV

Усё Дняпру дасканала вядома
Да Бярэзіны срэбных заток
Рэхам прапшчураў уецца вянок
Запаветны, свяшчэнны, сьведомы...
Апусцелі зьярыныя логавы...
Лось праз Добасну крочыць уброд...
Пахіліўся язычніцкі Стод...
Дзесь за пушчай гукаюцца жоравы...

Святаяннік жывільна гарыць,
Прагне сілу сваю раздарыць
Абуджаючы наша сумленне...
Шчыра песню спявае жайрук –
Ваш мясцовы пясняр-самавук
І пульсуе дзядоў летуценне...

АКУНЁЎСКАЯ

БІТВА

(1275)

Балада

За гэты твор паэт Генадзь Говар быў
узнагароджаны
Дыпламам Першага абласнога
літаратурнага
конкурса імя Кірылы Тураўскага
(г. Гомель 2007г.)

ДАВЕДАЧНАЯ ЛІТАРАТУРА

С. М. Салаўёў “Гісторыя Расіі”, кн. 2, т. 3, М. 1960 г., стар. 166

– У 1275 годзе рускія князі хадзілі на Літву разам з татарамі і вярнуліся з вялікай здабычай. –

ПСРА М. 1965 г., т. 32, стар. 24-25

– Вялікую перамогу над татарамі, кіраваў якімі хан Курдан,

атрымала ў 1276 годзе* аб’яднанае войска, якое складалася з атрадаў сыноў Скірмунта Любарта, Пісімонта і Траяна, а таксама іх саюзнікаў – Святаслава Кіеўскага, Сямёна Міхайлавіча Друцкага і Давіда Мсціславіча Луцкага. Бітва адбылася пад Мазыром на рацэ Акунёўцы. –

* У 1975 па ўладзімірскому летапіснню.

А. Н. Насонаў “Манголы і Русь”. М.-Л., 1940 г. стар. 63-64

– Летапіс неахвотна паведамляе аб паходзе татар у 1275 годзе на Літву з удзелам “рускіх князёў”; паход гэты, між іншым, суправаджаўся спусташэннем тых рускіх зямель, праз якія праходзілі ардынскія войскі, а поспех пахода быў больш чым няпэўным; мы не ведаем нават, хто з рускіх князёў у ім удзельнічаў. –

Вітаўт Чарошка “Імя ў летапісе”, Б., 2003 г., стар. 140-141

– Распавядаюць летапісы пра тое, што Тройдзень **“великие вальки чынил з Ляхи, и з Русю, и з Мазовшаны, и заведы зыскивал и над землями их сильные окрущества чынил”** (ПРСЛ. Т.35 М., 1980. Стар. 132.) Што так, дык так – Тройдзень нямала паваяваў з ворагамі беларускай дзяржавы. Прыступы нянавісіці выклікала ягонае імя ў крыжакоў, якія называлі яго Хіжым. А колькі жоўці і злосці выліў у яго адрас галіцка-валынскі летапісец! **“Окаянный и безаконный, проклятый, немилостивый Тройден, его же беззаконья не могахом**

псати срама ради» Летапісец параўноўваў Тройдзень з Ірадам і Неронам, не забывішы дадаць, што ён **“многа злейша того безаконья чиняша”** што ён ледзь не вораг чалавецтва, ледзь не увасабленне д’ябла. Летапісец хацеў хоць гэтак адпомсціць таму, хто паклаў канец дамаганням галіцка-валынскіх князёў на Наваградскую зямлю.

Аднак словы летапісца наводзяць на думку і пра тое, што наваградскі князь быў чалавекам уладарным, рашучым і хітрым, які асабліва не выбіраў сродкі для дасягнення сваіх мэтай і руку меў цяжкую, моцна трымаў у ёй ганарлівых князёў.

Даведка – **Вялікі князь Літоўскі Трайдзень** ўладарыў у 1270 - 1282 гады.

У розных крыніцах яго імя гучыць па-рознаму: Трайдзень, Тройдзень, Тройда, Тройд, Тройден, Трайдэн, Трэйдэн і інш.

(аўт.)

Ззяў святаяннік спақваля
сярод ружовай канюшыны...
Гудзенне грузнага чмяля...
Між кветак – брэдзень павучыны.

Жыццё гартала ўноч і ўдзень
тамы гадоў немітусліва...
Прыўшоў да ўлады князь Трайдзень –
магутны, смелы і руплівы.

Ліцьвіны білі крыжакоў
і ў балатах сваіх тапілі,
ардынцаў пралівалі кроў –
Днепр з Прыпяцю яе папілі...

Бляск гераічных Перамог
суседзяў трохі ацвярэзіў.
Дапамагаў ліцьвінам Бог,
чым ворагам настрой вярэдзіў.

Кальчуга, зброя і шалом
на сонцы польмем палалі.
Наперадзе і напралом!!!
Ліцьвіны князя паважалі.

*Ардзе так неабходна дань,
расце штодня яе патрэба...
Дзе той Мазыр, а дзе Казань –
дрыжыць пад капытамі глеба.*

*Калматых коней табуны
нясуць ардынцаў меднатварых,
ляцяць Хурала каршунны,
нібы жахлівыя пачвары...*

*Князь ужо ведаў пра набег –
Яму даносілі ўсё дбала,
пра “нечаканы, нібы снег,”
план крыважэрнага хурала...*

*Ярыла ўважліва глядзеў,
як уздымалася навала,
ад абурэння, аж ірдзеў –
спякотай ціснуў дасканала...*

*Русалкі звалі адпачыць,
а Вадзянік у вір глыбокі...
Лясун – асіны падлічыць
у лес загадкава замглены...*

Венера-зорка іх вяла
праз Днепр сівы, бурытынну Прыпяць...
Прамень, нібыта чапяла,
у “пекла” нёс, каб потым выцяць.

Зямля гарэла за Ардой,
яна палала бела-бела...
Слёз несучішаных пралой –
сіней на вогнішчах скалела...

Даніны не плаціў ліцьвін,
хоць і трываў занадта многа –
да крыўды крыўду, на ўспамін,
збіраў пакутлівы нябога...

Ляцелі зграі на Мазыр,
каб там сабрацца моцным станам,
каб Залатой арды батыр –
сусвет трымаў і стаў тыранам...

Склікаў Трайдзень сваіх сяброў,
валадароў суседніх княстваў.
Князі прыйшлі праліці кроў
ардынцаў, носьбітаў вар’яцтваў.

*...Арда прыйшла і пад гарой
свае шатры сабрала ўмомант.
Кожны ўяўляе, што герой –
чуваць найкол чужынцаў гоман...*

*Шаломы, дзіды і мячы,
сякеры, латы і кальчугі
чакалі бітвы і ўначы
кружылі вірам завірухі.*

*На белым, баявым кані
Акованым, як князь, у латы
Трайдзень углядаецца ў агні,
Што паляць дзікуны заўзята...*

*Стаіць найкола цішыня.
З гары відаць ужо заранак.
У сэрцы ўзнёслым – вышыня,
забылі людзі пра сняданак.*

*У Акунёўцы акуні
чакаюць бляску срэбных плотак,
вайкі залеглі, ані-ні... ,
за пачастункам пад узгорак.*

*І груганы ўсю ноч не спяць,
крывавую чакаюць сечу...
Час не спыніць і не падцяць –
на золку будзе калатнеча!..*

*Ружовы ўсход ля Мазыра
адкрыў такую панараму:
вялізна Замкава гара –
падол пад ёю, быццам яма...*

*У ёй ляжыць вялізны Змей –
нейтаймаваныя манголы...
І, з дзідай Вершнік-чарадзеі,
над яданоснай той назолай!..*

*Князь узнімае ў рэшце рэшт
зубрыны рог пазалачоны...
Дае сігнал!.. Нібыта фэст,
пачатак сечы незлічонай.*

*Сарочка з палатна, кальчуга...
Ляціць Трайдзень, нібыта птах.
За поясам сякера, пуга,
сталёныя латы на плячах.*

Стаялі пешыя рады
вакол збянтэжаных ардынцаў.
Прыціснуў лёс, анікуды –
ашчэрыў дзіды на чужынцаў.

Ліцьвіны-вершнікі сякуць
галовы гідкім басурманам,
ад пены коні, аж сапуць,
крывавы смог стаіць туманам...

Звіняць мячы і палашы,
сякеры вохкаюць бы ў лесе...
Народу, як на кірмашы,
са зброяю напэравесе.

Ад золку бітва дацямна
гула, звінела і стагнала...
Была вайна, яе цана –
арда знясілена сканала...

Непераможны князь Трайдзень
у летапісах зваўся Хіжым...
Пісарчукі хавалі ў цень,
а ён, – зіхціць сваім прэстыжам.

*То цяжка жыць, то дабрабыт.
Было даўно, але бы ўчора.
Не знікла прайда ў нябыт:
хлусня – часовая падпора...*

© Інтэрнэт-версія: Камунікат.org, 2011 год

© PDF: Камунікат.org, 2011 год